

مطالعه تطبیقی ملیله کاری اردبیل و زنجان

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۰/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۰/۲۸

کد مقاله: ۵۷۱۳۵

زهرا بهراد^۱، فاطمه برمکی^۲

چکیده

ملیله کاری ظریف‌ترین رشته‌ی فلزکاری و یکی از برجسته‌ترین صنایع دستی ایران است. این هنر همواره جزو جدانشدنی هنرهای صناعی کشور ایران بوده و معرف فرهنگ، هویت ملی و ارزش‌های جمعی ایرانی-اسلامی می‌باشد. پرسش اصلی این تحقیق ویژگی‌های ملیله اردبیل و زنجان، از جمله تکنیک و روش ساخت این هنر و تفاوت ملیله کاری این دو استان می‌باشد. این پژوهش به صورت میدانی (پرسش‌نامه‌ای، مصاحبه‌ای و مشاهده‌ای) و کتابخانه‌ای گردآوری شده است و به شیوه‌ی توصیفی-تحلیلی در جست‌وجوی شناخت و ویژگی‌های تکنیکی ملیله اردبیل و زنجان و بررسی وضعیت کنونی این هنر می‌باشد. با بررسی‌های انجام شده، در نهایت این نتیجه حاصل شد که طرح‌های استفاده شده در زیورآلات اردبیل، طرحی کاملاً نو و حاصل ابتکار استادان این شهر بوده است؛ و همچنین در ساخت ملیله این استان، نوآوری و تفاوت‌هایی نسبت به شهر زنجان وجود دارد که می‌توان به ساخت ملیله روی صفحه فلزی بدون موم و ساخت ظروف ملیله با ابزاری به نام دسته آپارات اشاره کرد. عمده ویژگی ملیله کاری اردبیل هنر تلفیق سنگ و ملیله، تلفیق چوب و ملیله و تلفیق ورق و ملیله می‌باشد. این هنر به علل مختلف در حال حاضر وضعیت متفاوت و نگران کننده‌ای پیدا کرده است، به صورتی که اکنون در اردبیل، افراد انگشت شماری در زمینه هنر ملیله کاری فعالیت می‌کنند.

واژگان کلیدی: صنایع دستی، فلزکاری، ملیله کاری، ملیله اردبیل، ملیله زنجان.

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد هنر اسلامی تبریز zahra.behrad.raz@gmail.com

۲- عضو هیات علمی دانشگاه محقق اردبیلی